

INTERPRETÁCIA PRAVIDIEL VODNÉHO PÓLA - FINA 2009 – 2013 (1. časť)

VP1 HRACIA PLOCHA A VYBAVENIE

Pred zápasom, rozhodcovia sa uistia že hracia plocha a každé zvukové vybavenie je v súlade s pravidlami. Taktiež by mali skontrolovať signály elektronického vybavenia.

VP4 ČIAPKY

Rozhodcovia sa musia uistiť že čiapky každého družstva sú v súlade s pravidlami a každé družstvo má náhradnú sadu čiapok. Rozhodcovia by nemali tolerovať situáciu keď hráč jedného z družstiev opakovane stratí čiapku alebo ma čiapku rozviazanú. Ak sa čiapka stratí alebo je rozviazaná, rozhodca si vypýta loptu pri prvom vhodnom zastavení hry.

VP5 DRUŽSTVÁ A STRIEDANIA

- (a) Tréner družstva má povolené stáť a pohybovať sa okolo lavičky družstva a keď je družstvo v útoku tak prejsť ich 5-metrovej značke. Keď je jeho družstvo v obrane, tréner by sa mal vrátiť ku lavičke.
- (b) Ak tréner družstva má poznámky voči rozhodcovi, tréner družstva bude varovaný rozhodcom. Každé ďalšie nevhodné správanie trénera družstva bude riešené podľa potreby rozhodcom alebo delegátom.

Systém žltej/červenej karty na kontrolovanie lavičky družstva musí byť prijatý na každej FINA vodnopólovej súťaži a bude podávaný nasledovne, menovite:

- Udelenie (signalizácia) žltej karty rozhodcom je oficiálne varovanie pre trénera družstva,
  - Následné udelenie (signalizácia) červenej karty rozhodcom je signálom že tréner družstva a/alebo člen vedenia družstva na lavičke musí odísť do hľadiska alebo na miesto určené TWPC. (Je potrebné uviesť že ak sa si to správanie trénera družstva a/alebo člena družstva vyžaduje, rozhodca môže udeliť (signalizovať) červenú kartu bez udelenia (signalizovania) žltej karty, čo je pri normálnych okolnostiach prvé varovanie)
- (c) Tréner družstva sa môže voľne pohybovať pri strane bazéna pri striedaní po strelení gólu.
- (d) Hráč, vylúčený do konca zápasu podľa VP 21.10 (Zlé správanie alebo neúcta), VP 21.11 (Brutalita) alebo za obdržanie červenej karty, musí opustiť areál súťažiska.
- (e) Naviac ku povinnostiam kapitána, tréneri sú taktiež zodpovední za dobré správanie a disciplínu ich družstiev a všetkých ľudí na lavičke. Fajčenie nesmie byť dovolené.

VP5.6

Kedykoľvek počas zápasu, môže byť hráč vystriedaný odchodom z hracej plochy do zóny striedania najbližšie k ich bránkovej čiare. Striedajúci hráč môže vojsť do ihriska zo zóny striedania ihneď ako sa striedaný hráč viditeľne vynorí nad hladinu vody v zóne striedania.

Hráč nemôže byť vystriedaný po udelení pokutového hodu pokiaľ to nie je v súlade s VP 24.2 alebo nie je vyžadovaný oddychový čas.

Ak je brankár vystriedaný, striedajúci hráč musí byť pripravený vojsť do hracej plochy s červenou čiapkou na hlave (je na družstve či má ďalšiu čiapku alebo hráč si vymení čiapku pred vstupom do hracej plochy – ale hra by mala pokračovať). Tréner musí indikovať rozhodcovskému stolíku číslo čiapky striedajúceho hráča.

Je povinné aby striedajúci brankár mal čiapku s číslom 13. Toto bude pomáhať porozumieť divákovi a médiám.

Slovenský zväz vodného póla

Po strelení gólu, rozhodca by nemal znovu začať hru pokiaľ si nie je istý že všetky striedania boli ukončené.

Pre striedania počas hry, rozhodcovia by si mali dať pozor aby im neušli fauly a iné incidenty počas sledovania či bolo striedanie vykonané správne. Zapisovateľ je tiež zodpovedný za správne striedania počas hry.

VP6 ROZHODCOVIA PRI ROZHODCOVSKOM STOLÍKU

Prípadné technické chyby zapríčinené stolíkom by nemali mať vplyv na zápas. Napríklad, ak nie je signalizované vrátenie do hry vylúčeného hráča a gól je strelený, hra bude zastavená, čas prestavený na čas návratu do hry, gól nebude uznaný a hra začne od času návratu do hry. Taktiež, oneskorenie v zastavení času pre oddychový čas by nemalo znevýhodniť družstvo žiadajúce oddychový čas. Rozhodcovia musia rozhodnúť či sa vyskytla technická chyba.

VP7 ROZHODCOVIA

VP 7.1

Rozhodcovia musia mať absolútnu kontrolu nad zápasom. Ich autorita nad hráčmi musí byť efektívna počas celého času kedy sú rozhodcovia a hráči v okolí bazénu. Všetky rozhodnutia rozhodcov musia byť konečné a ich interpretácia pravidiel by musí byť akceptovaná počas celého zápasu. Rozhodcovia nemôžu spraviť žiadne domnienky o faktoch v nejakej situácii počas zápasu ale musia interpretovať čo videli najlepšie ako vedia.

VP 7.2

Rozhodcovia pískajú na štart a znovu začatie hry a signalizujú góly, hody od bránky, rohové hody (či už signalizované bránkovým rozhodcom alebo nie), neutrálne hody a porušenia pravidiel. Rozhodca môže zmeniť svoje rozhodnutie ak je tak uskutočnené pred vrátením lopty do hry.

Rozhodcovia musia použiť signály poskytnuté v pravidlách vodného póla príloha B – signály pre použitie rozhodcami.

VP 7.3

Rozhodcovia sa zdržia udeleniu faulu ak, podľa nich, takéto rozhodnutie by bolo výhodou pre družstvo faulujúceho hráča. Rozhodcovia nesmú udeliť obyčajný faul ak je stále možnosť hrania lopty.

Nie je nevyhnutné udeliť voľný hod pre útočiaceho hráča iného ako hráča s loptou pokiaľ ich družstvo je v držaní lopty. Avšak, voľný hod musí byť udelený ak hráč stratí loptu ako výsledok faulu alebo v prípade ak je to ozajstná výhoda pre ich družstvo.

Rozhodca vedie hru spôsobom aby pomohol družstvám rozvíjať hru v súlade s duchom pravidiel.

VP7.4

Rozhodcovia majú právo prikázať akémukoľvek hráčovi z vody v zmysle príslušného pravidla a ukončiť zápas ak hráč odmietne opustiť vodu ak mu tak je prikázané.

Rozhodcovia musia hovoriť s príslušnými trénermi a kapitánmi pred zápasom a sústrediť ich pozornosť na niektoré dôležité aspekty súvisiace s pravidlami najmä týkajúceho sa korektnosti a ako to súvisí s účastníkmi a ako to bude použité počas zápasu.

VP7.5

Rozhodcovia majú právomoc rozkázať vyhostenie z okolia bazéna ktorémukoľvek hráčovi, hráčovi na striedačke, divákovi alebo členovi rozhodcovského zboru, ktorých správanie zabraňuje rozhodcom vo vykonávaní ich povinností správnym a nestranným spôsobom.

VP7.6

Rozhodcovia majú právomoc ukončiť zápas kedykoľvek ak, podľa ich názoru, správanie hráčov alebo divákov alebo iné okolnosti bránia riadnemu ukončeniu zápasu. Ak zápas musí byť ukončený, rozhodcovia nahlásia ich konanie kompetentnej osobe.

VP8 BRÁNKOVÍ ROZHODCOVIA

VP8.1

Bránkoví rozhodcovia musia byť umiestnení na rovnakej strane ako rozhodcovský stolík, každý na gólovej čiare na konci hracej plochy.

VP8.2

Povinnosti bránkových rozhodcov sú:

- (a) signalizovať zdvihnutím jednej ruky vertikálne keď sú hráči správne postavení na ich príslušnej bránkovej čiare na začiatku štvrtiny.
- (b) signalizovať zdvihnutím oboch rúk vertikálne pre nesprávny štart alebo reštartovanie.
- (c) signalizovať ukazovaním ruky v smere útoku pre hod od bránky.
- (d) signalizovať ukazovaním ruky v smere útoku pre rohový hod.
- (e) signalizovať zdvihnutím a prekrížením oboch rúk pre gól.
- (f) signalizovať zdvihnutím oboch rúk vertikálne pre nesprávne vrátenie do hry vylúčeného hráča alebo nesprávne vojdenie do hry striedajúceho hráča.

Rozhodcovia sú zodpovední za uznávanie gólov, hodov od bránky a rohových hodov bez ohľadu na signály bránkových rozhodcov.

VP8.3

Každý bránkový rozhodca musí byť vybavený zásobou lôpt a keď sa pôvodná lopta dostane von z hracej plochy, bránkový rozhodca, na signál rozhodcov, hodí novú loptu brankárovi (pre hod od bránky), najbližšiemu hráčovi útočiacieho družstva (pre rohový hod), alebo inak podľa príkazu rozhodcu.

VP12. ODDYCHOVÉ ČASY

VP12.1

Každé družstvo má nárok na dva oddychové časy v každom zápase. Ďalší oddychový čas môže byť vyžiadaný ak zápas pokračuje predĺžením. Dĺžka oddychového času je jedna minúta. Oddychový čas môže byť vyžiadaný kedykoľvek, vrátane po góle, trénerom družstva ktoré má loptu zahlásením „timeout“ a signalizovaním zapisovateľovi alebo rozhodcovi rukami zloženými v tvare T. Ak je vyžiadaný oddychový čas, zapisovateľ alebo rozhodca okamžite prerušia hru zapískaním a hráči sa ihneď vrátia na ich polovicu ihriska.

Poznámka: V takmer všetkých prípadoch keď je vyžiadaný oddychový čas, hra sa odohráva na druhej strane ihriska. Rozhodcovia, delegát a osoby pri rozhodcovskom stolíku sa pozerajú na stranu kde sa hrá a nie na stranu kde sedí tréner útočiacieho družstva. Odporúča

Slovenský zväz vodného póla

---

sa aby jedna osoba za rozhodcovským stolíkom mala na starosti oddychové časy a sledovala LEN lavičku útočiaceho družstva aby videl keď si tréner pýta oddychový čas.

Počas oddychového času, obranný rozhodca by mal vziať loptu. Ostatné lopty nesmú byť použité hráčmi počas oddychového času.

ZAČIATOK HRY PO UPLYNUTÍ ODDYCHOVÉHO ČASU

Obranný rozhodca s loptou sa postaví na poliacu čiaru ihriska. Časomerač by mal oznámiť píšťalkou 15 sekúnd pred koncom oddychového času. Obe družstvá musia zostať na ich polke ihriska, družstvá môžu zaujať pozície na začatie hry po oddychovom čase na signál od časomerača (nasledujúci po uplynutí 45 sekúnd). Oddychový čas musí trvať plných 60 sekúnd. Ihneď po skončení oddychového času, obranný rozhodca vhodí loptu v strede na alebo za stredovú čiaru ihriska a zapíska na začatie hry. Družstvo ktoré má loptu v držaní dá loptu do hry na alebo za stredovou čiarou ihriska (všetci hráči môžu zaujať akúkoľvek pozíciu v ihrisku, o ktorej si myslia že je najvýhodnejšia).

VP12.2

Hru znovu začína na písknutie rozhodcu družstvo, ktoré malo loptu v držaní, pričom lopta sa dáva do hry na alebo za stredovou čiarou, okrem prípadu ak bol oddychový čas vyžiadaný pred pokutovým hodom alebo rohovým hodom, vtedy sa hod bude konať.

Gól nemôže byť strelený priamo z voľného hodu ktorým bola hra znovu začatá po oddychovom čase (viď VP 14.3 poznámku).

NEOPRÁVNENÉ ŽIADANIE ODDYCHOVÉHO ČASU

VP12.3

Ak tréner družstva, ktoré má loptu v držaní žiada oddychový čas na ktorý nemá nárok, hra sa preruší a potom bude znovu zahájená hráčom opačného družstva daním lopty na alebo za stredovú čiaru.

Všetci hráči môžu zaujať akúkoľvek pozíciu v ihrisku, o ktorej si myslia že je najvýhodnejšia.

VP12.4

Ak o oddychový čas žiada tréner družstva, ktoré nemá loptu v držaní, hra sa preruší a opačnému družstvu bude prisúdený pokutový hod.

VP13 ZAČIATOK HRY

Na začiatku zápasu a začiatku každej štvrtiny sa rozhodcovia postavia na päť (5) metrovú čiaru. Štartujúci rozhodca počká so zdvihnutou rukou vo vertikálnej polohe na signál druhého rozhodcu že obe družstvá sú správne postavené na bránkovej čiare. Tento signál je vykonaný zdvihnutím jednej ruky (nad hlavu) keď sú obe družstvá postavené správne. Štartujúci rozhodca ihneď potom signalizuje štart zapískaním a klesnutím ruky do horizontálnej polohy. Tento postup by mal znížiť možnosť zlých štartov.

Rozhodcovia sa uistia o správnom počte hráčov vo vode pred začiatkom hry. Ak hra začne s hráčmi navyše ktorí by nemali byť vo vode, hra začne odznova a čas bude prestavený.

ZLÝ ŠTART

Napriek tomu že toto by sa nikdy nemalo stať ak rozhodcovia správne signalizujú, ak sa to stane, štart sa opakuje.

VP14 DOSIAHNUTIE GÓLU

VP14.3

Gól môže byť dosiahnutý ktoroukoľvek časťou tela okrem zovretej päste. Na začiatku alebo znovu začatí hry, minimálne dvaja hráči (oboch družstiev okrem brániaceho brankára) musia hrať alebo sa úmyselne dotknúť lopty okrem prípadu zahrávania:

- (a) pokutového hodu,
- (b) voľného hodu vykonaného hráčom na vlastnú bránku,
- (c) okamžitej strely z hodu od bránky,
- (d) okamžitej strely z voľného hodu udeleného za 5 metrovou čiarou

STRELA NA BRÁNKU Z VOĽNÉHO HODU SPOZA 5 METROVEJ ČIARY

DOSIAHNUTIE GÓLU

Gól môže byť dosiahnutý hráčom strieľajúcim spoza 5 metrovej čiary po tom ako družstvo tohto hráča získalo voľný hod za faul vykonaný za 5 metrovou čiarou. Toto sa taktiež vzťahuje na situáciu keď je lopta bližšie k bránke brániaceho družstva. V tejto situácii, lopta musí byť vrátená, bez zdržania, na alebo za líniu kde bol faul vykonaný, po čom hráč môže ihneď vystreliť.

Obranný rozhodca môže pomôcť zaujatím pozície pri 5 metrovej čiare pokiaľ je to možné, aby mohol potvrdiť či hráč vystrelil z vnútra alebo z vonku 5 metrového územia. Strela musí byť okamžitá. Rozhodcovi môže pomôcť použitie rovnakých kritérií ako pri strieľaní pokutového hodu.

NEUZNANIE GÓLU

Hráč nemôže streliť gól pri nasledovných situáciách:

- (a) znovuzачatie po oddychovom čase
- (b) znovuzачatie po dosiahnutí gólu
- (c) znovuzачatie po zranení vrátane krvácania
- (d) znovuzачatie po výmene čiapky
- (e) znovuzачatie po vyžiadaní si lopty rozhodcom
- (f) znovuzачatie po tom ak lopta opustí hraciu plochu
- (g) znovuzачatie po akomkoľvek inom zdržaní

Priama strela na bránku vykonaná po voľnom hode udelenom v 5 metrovom území je posudzovaná ako obyčajný faul a rozhodca udelí voľný hod pre opačné družstvo, či už lopta vošla do bránky alebo bola vyrazená mimo ihriska obrancom.

Avšak, ak hráč zahrávajúci voľný hod vnútri 5 metrového územia prihrá loptu spoluhráčovi a lopta je vyrazená obrancom do bránky alebo mimo ihriska, potom bude uznaný gól, udelený hod od bránky alebo voľný hod.

VP15 ZNOVUZАЧАТIE PO GÓLE

Po dosiahnutí gólu, obaja rozhodcovia zaujmú pozície na poliacej čiare. Keď sú si obaja rozhodcovia istý, že všetky striedania sú ukončené, rozhodca ktorý má starosti útočnú hru zodvihne ruky a pohne sa pozdĺž bazéna smerom doprava a druhý rozhodca zahájí hru.

Rozhodcovia sa uistia o správnom počte hráčov vo vode pred zahájením hry. Ak hra začne s hráčmi navyše, ktorí nemôže byť vo vode, hra bude začatá znovu a čas bude prestavený.

VP16 HOD OD BRÁNKY

Ak jeden rozhodca signalizuje rohový hod a druhý rozhodca signalizuje hod od bránky, rohový hod bude zahrávaný.

VP17 ROHOVÝ HOD

Pri zahrávaní rohového hodu na opačnej strane ako stojí útočný rozhodca, obranný rozhodca sa uistí že hod je zahrávaný zo správnej pozície postavením sa na 2 metrovú čiaru, ukázaním pravou rukou kde musí byť lopta zahraná a ukazovaním pravou rukou smer. Ak jeden rozhodca signalizuje rohový hod a druhý rozhodca signalizuje hod od bránky, rohový hod bude zahrávaný.

VP18 NEUTRÁLNE HODY

Ak rozhodcovia naraz udelia voľné hody za obyčajné fauly pre opačné družstvá, udelí sa neutrálny hod. (Rozhodca môže zmeniť rozhodnutie len v prípade ak si uvedomí že došlo k chybe).

Pri neutrálnom hode, rozhodca vhodí loptu do ihriska na približne rovnakej úrovni miesta, kde sa chyba odohrala, takým spôsobom aby hráči oboch družstiev mali rovnakú možnosť získať loptu. Rozhodcovia sú uvedomený že ak sa hráči dotknú lopty predtým ako sa dostane do vody, faul sa nestal a hra pokračuje.

VP19 VOĽNÝ HOD

Voľný hod sa zahráva bez zbytočného zdržovania.

Rozhodcovia sú uvedomený že je proti pravidlám ak hráč ktorý je v jasne pozícií najľahšie zahrať voľný hod tak neurobí. Zahrávanie hodu je bez zbytočného zdržiavania, nie je nevyhnutné aby hod zahral najbližší hráč.

VP19.1 Zahrávanie voľného hodu

Voľný hod sa musí zahrávať z miesta, kde bol faul vykonaný, okrem prípadov:

(a) ak je lopta na vzdialenejšom mieste od brány brániaceho družstva, ako miesto kde bol faul vykonaný, voľný hod je sa zahrá z miesta kde sa nachádza lopta,

(b) ak je faul vykonaný brániacim hráčom vnútri 2 metrového územia, voľný hod bude zahraný na 2 metrovej čiare oproti miestu kde bol faul vykonaný alebo ak je lopta mimo 2 metrového územia z miesta kde sa nachádza lopta,

(c) z miesta inak zabezpečeného pravidlami,

Podľa tohto pravidla, voľný hod je zahrávaný na mieste kde sa bol vykonaný faul s tromi výnimkami: (a), (b) a (c).

Výnimky uvedené v (b) a (c) sú úplne jasné a sú používané všeobecne bez vôbec žiadnych problémov. Napriek tomu výnimka (a) potrebuje výklad a spresnenie ako má byť používaná.

Vo väčšine prípadov keď je faul vykonaný, lopta je na dosah hráča ktorý bol faulovaný a preto je voľný hod zahrávaný z pozície kde bol faul vykonaný.

V iných situáciách kedy po vykonaní faulu lopta padne na miesto ďalej od brány brániaceho družstva. Voľný hod v tomto prípade je zahrávaný z miesta kde sa nachádza lopta.

Napriek tomu sú situácie kedy by výnimka uvedená v (a) mala byť použitá:

Príklad 1.

Ak bol faul vykonaný na 6 metrovej línii a lopta dopadne na 3 metrovú líniu t.j. medzi brániaceho brankára a bod kde bol faul vykonaný. Jeden z hráčov nahrá loptu naspäť na miesto kde bol faul vykonaný, ale nemusí to byť vysvetlené že musí nahráť tam presne tam

kde bol faul vykonaný. V tomto prípade lopta padne na 7 metrovú líniu, t.j. ďalej od bránky brániaceho družstva, potom voľný hod môže byť zahratý z miesta kde sa nachádza lopta čo potvrdzuje znenie a zmysel výnimky (a).

Príklad 2.

Ak lopta opustí ihrisko cez postrannú čiaru, zvyčajne lopta spadne hneď za dráhu ihriska kde je ľahko dosiahnuteľná hráčom. Hráč môže zobrať loptu (bez opustenia ihriska) a zahrať voľný hod z tejto pozície.

VP20 OBYČAJNÉ FAULY

Použite pravidlo výhody (VP7.3) do plnej miery. Obyčajný faul pre družstvo s držaním lopty by mal byť odpískaný iba ak to dá výhodu útoku alebo to pomôže v kontrolovaní fyzickej hry v zápase.

Špeciálne pri nahrávkach na centra, niektorí rozhodcovia udelia obyčajný faul veľmi rýchlo rušiac zámer útočiacich hráčov a znemožňujú možnosť zakončenia.

Nie je to v duchu s hrou, ak družstvo, ktoré stráca držanie lopty zlou nahrávkou je potom odmenené udelením faulu niekde inde.

VP20.11 Rozhodcovia by nemali trestať útočiaceho hráča ktorý nakrátko vojde do 2 metrového územia bez narušenia hry.

VP20.16 Pre družstvo pre udržanie lopty pre viac ako 30 sekúnd riadneho hracieho času bez vystrelenia na bránu súpera. Časomerač stopujúci držanie lopty prestaví čas:

(a) kedy lopta opustila ruku hráča strieľajúceho na bránku. Ak sa lopta odrazila späť do hry od tyčky, žrdky alebo brankára, čas držania lopty sa znova nespustí pokiaľ lopta nepríde do držania jedného z družstiev,

(b) keď lopta prejde do držania druhého družstva. Držanie lopty nezahŕňa dotyk s loptou v súboji hráčom opačného družstva,

(c) keď je lopta vhozená späť do hry po udelení vylúčenia, pokutového hodu, hodu od bránky, rohového hodu alebo neutrálneho hodu.

Viditeľné hodiny musia ukazovať čas zostupne (z dôvodu aby ukazoval zvyšný čas držania lopty).

(Poznámka: Časomerač a rozhodcovia musia rozhodnúť či bola alebo nebola strela ale rozhodcovia majú konečné rozhodnutie.)

VP21 VYLÚČENIA

Najčastejšie, sťažnosti a kritizovanie rozhodnutia rozhodcu trénermi, hráčmi a fanúšikmi je založené na nedôslednosti rozhodcu.

Rozhodca ktorý má správny postoj v mysli a správaní sa pokúsi nájsť jeho level a udrží si ho počas celého zápasu.

Je najdôležitejšie aby rozhodcovia použili pravidlá správne a boli dôslední od začiatku po koniec zápasu. Rozhodcovia by nemali písať nepdstatné fauly, fauly musia byť súčasťou hry aj keď vylúčenia musia byť pískane, či už vykonané útočiacim alebo brániacim hráčom a v akomkoľvek mieste ihriska. Rozhodca musí použiť toto pravidlo a nemôže ho interpretovať inak.

Dôslednosť v pokutovom území

Napriek tomu že znalosť pravidiel týkajúcich sa obyčajných faulov, vylúčení alebo pokutových hodov vyzerá byť veľmi dobrá pre väčšinu rozhodcov, rozhodnutia v tomto území vyvolávajú kontroverznosť. Je niekoľko kritérií na použitie aby sa prišlo ku správne

rozhodnutiu. Nie je ľahké byť dôsledný pokiaľ ide o aký druh faulu rezultuje v pokutový hod, vylúčenie alebo obyčajný faul.

Ak je hráč pod vodou keď rozhodca udelí voľný hod a nemusí počuť píšťalku, rozhodca musí ihneď opakovať hvizd keď sa hráč vynorí.

V prípade špliechania, je to pozícia útočiaceho hráča ktorá určuje či je udelený pokutový hod alebo vylúčenie je udelené. Ak je útočiaci hráč vnútri 5 metrového územia a pravdepodobnému gólu je zabránené špliechaním brániaceho hráča, v tomto prípade ide o pokutový hod, nezávisle od toho či je brániaci hráč vnútri alebo von z 5 metrového územia. Vo všetkých ostatných prípadoch, správne rozhodnutie je vylúčenie.

Keď je lopta v súboji a smeruje k útočiacemu hráčovi, ponáranie brániacim hráčom musí byť potrestané vylúčením. Ak útočiaci hráč stratí loptu alebo stratí možnosť na prijatie lopty kvôli obyčajnému faulu brániaceho hráča, rozhodca by mal udeliť voľný hod.

Kontakt medzi súperiacimi hráčmi je dovolený. Rozhodcovia by mali povoliť súperiacim hráčom bojovať o pozíciu a mali by zasiahnuť len na to aby potrestali faul vykonaný hráčom družstva ktoré má držanie lopty alebo udeliť vylúčenie alebo za určitých okolností obyčajný faul.

Vylúčený hráč musí opustiť ihrisko ihneď a bez spôsobenia akéhokoľvek zásahu alebo problému pre družstvo ktoré ma loptu v držaní, ak vylúčený hráč neopustí ihrisko takmer okamžite alebo naruší hru, rozhodca udelí pokutový hod pre súperiace družstvo.

VP21.3

Návrat vylúčeného hráča musí byť povolený ihneď keď rozhodca naznačí zmenu držania lopty a/alebo smeru hry. Interpretácia tohto je taká že signál daný rozhodcom o zmene smeru povoľuje návrat vylúčeného hráča a rozhodca nemusí ukázať žiaden iný signál, jasne je stále použiteľné že rozhodca za stolíkom môže signalizovať návrat vylúčeného hráča ak uplynie doba bez strelenia gólu alebo zmeny v držaní lopty.

Akokoľvek forma neúcty voči rozhodcovi hráčom, či už slovom alebo činnosťou, je potrestaná vylúčením s náhradníkom. Rozhodca by mal starostlivo rozhodnúť úroveň tohto vylúčenia pretože je to definitívne rozhodnutie. Rozhodca by nemal byť veľmi úzkoprsý aby posudzoval každý kritický pohľad, slovo alebo gesto hráča ako neúctu, ale akokoľvek osobné napadnutie by malo byť riešené týmto pravidlom

Dobrý rozhodca je VNÍMAVÝ ale nie HAKLIVÝ!

VP22 FAULY NA UDELENIE POKUTOVÉHO HODU PRADEPODOBNÝ GÓL

VP22.2

Toto pravidlo zreteľne hovorí „KAŽDÝ VYKONANÝ FAUL“ a to zahŕňa taktiež fauly, ktoré by v iných prípadoch sú považované za obyčajné fauly. Takže, najdôležitejšie rozhodnutie je rozhodnúť čo je „pravdepodobné“. Zaužívané je po mnohé roky (s jednou výnimkou) že útočiaci hráč musí byť v pozícii alebo sa musí pohnúť smerom k bránke, či už s loptou (ale nie držiac v ruke) alebo čakajúci na nahrávku aby mohol vystreliť.

Občas je kritické rozhodnúť čo najskôr, či už útočiaci hráč prijíma loptu a brániaci hráč púšťa útočiaceho hráča viac či menej v tom istom momente.

Je na rozhodcovi aby posúdil či už to je lenivý útočiaci hráč alebo dobrý herec (simulant) ktorý chce pokutový hod ako darček alebo je to útočiaci hráč ktorý chce streliť gól a je mu vtom zabránené faulom.

Slovenský zväz vodného póla

Táto situácia sa môže objaviť buď po súboji centra s jeho obrancom alebo pri naplávani hráčom do vnútra. Ale aplikovanie je jasné, vo vedľajšej pozícií (neplávani smerom ku bránke) alebo pozícií s chrbtom k bránke, rozhodca môže predpokladať pravdepodobný gól a udeliť pokutový hod keď brankár úplne opustí bránku (toto je vyššie zmieňovaná výnimka). Pozícia alebo plávanie smerom k bránke znamená že je absolútne zakázané udeliť voľný hod pre útočiaceho hráča. Tento princíp by mal byť taktiež aplikovaný vo vedľajšej pozícií keď hráč je v dobrej pozícií na skórovanie. Keďže toto je nebezpečná pozícia pre brániaceho hráča, útočiaci hráč je často držaný brániacim hráčom, čo znamená vylúčenie, zatiaľ čo brániaci hráč sa zvyčajne snaží urobiť len obyčajné fauly keď je útočiaci hráč chrbtom k bránke.

Pokutový hod musí byť vždy udelený keď faul vykonaný brániacim hráčom vnútri 5 metrového územia znemožní pravdepodobný gól, a v iných situáciách opísaných vo VP 22.2 až VP 22.8.

VP22.8

Ak v poslednej minúte zápasu je udelený pokutový hod družstvu, tréner môže zvoliť udržanie lopty a bude mu udelený voľný hod. Časomerač merajúci držanie lopty prestaví čas.

Avšak, rozhodca by nemal udeliť pokutový hod ak:

(a) útočiaci hráč je chrbtom k bráne,

(b) lopta je čisto zobraená brániacim hráčom, alebo je zlá nahrávka (vrátane ak je lopta privysoko), alebo

(V týchto situáciách, rozhodca nemôže udeliť nič v prospech útočiaceho hráča, i keď hráč bol faulovaný.)

(c) útočiaci hráč nie je v pozícií na skórovanie pravdepodobného gólu.

Ak útočiaci hráč, držiac loptu, otočí brániaceho hráča pred bránkou, žiaden priestupok nebol vykonaný. Ak útočiaci hráč pustí loptu a brániaci hráč ihneď pustí útočiaceho hráča, stále to nie je priestupok.

Avšak, ak útočiaci hráč sa pokúsi získať späť loptu a je mu to znemožnené faulom vykonaným brániacim hráčom, potom je udelený pokutový hod.

Je dôležité zvážiť či útočiaci hráč mohol dosiahnuť na nahrávku ak faul nebol vykonaný. Neudeľujte pokutový hod ak je zlá prihrávka.

KOPNUTIE, ÚDER, BRUTALITA

Všetci rozhodcovia by si mali poznamenať že kopnutie, úder alebo vykonanie akejkoľvek brutality je vždy pokutový hod, nezáleží kde bol vykonaný v 5 metrovom území alebo nie.

BRUTALITA

V pravidlách sú 3 podobné ale rozdielne typy vylúčení (VP 21.9, VP 21.10 a VP 21.11) s tromi rozdielnymi trestami za kopnutie, úder, agresívne alebo neustále faulovanie a brutalitu.

Ako je v pravidlách VP 21.9 a VP 21.11 kritérium „zámeru“ je spomenuté, rozdiel medzi týmito faulmi musí byť miera alebo závažnosť faulovania. Na druhej strane, kritérium na rozlíšenie medzi násilnosťou a brutalitou musí byť „zámer“ spôsobiť zranenie.

Hráč vylúčený za brutalitu musí opustiť bazén (viď komentár VP 5 (d)).

VP25 NEHODA, ZRANENIE A CHOROBA

Pozornosť rozhodcov je namierená na špeciálny prípad keď hráč krváca. Rozhodca by mal zastaviť hru aby dovolil hráčovi opustiť vodu.

Striedajúci hráč musí mať dovolené nastúpiť ihneď. Keď je hráč ošetrený a krvácanie je zastavené, môže sa vrátiť naspäť do hry podľa normálnych pravidiel striedania.

PRÍLOHA A INŠTRUKCIE PRE POUŽITIE DVOCH ROZHODCOV.

SPOLUPRÁCA

Rozhodca ktorý má v mysli „Pomôž tvojmu kolegovi a TY pomôžeš sebe“ nasleduje správny princíp.

Obaja rozhodcovia by si mali pomôcť navzájom uznať a indikovať gól alebo rohový hod. Rozhodca v zadnej časti ihriska by nemal normálne písať gól alebo rohový hod ale môže ich indikovať špeciálne v prípade neistoty druhého rozhodcu.

Nie je striktné delenie ihriska. Všeobecne, princíp by mal byť aplikovaný, ale kedykoľvek kolega nemá situáciu plne pod kontrolou lebo hráči bránia vo výhľade, druhý rozhodca by mal zapísať fauly a penalty. Tento rozhodca by nemal indikovať že tieto fauly sa stali v území toho druhého.

Tieto princípy sa aplikujú špeciálne pre hrubé fauly. Na druhej strane, rozhodca nemôže udeliť nič v území druhého rozhodcu ak je jasné že kolega kontroluje situáciu a povoľuje výhodu pre útočiace družstvo.

Kľúčové slovo pre všetky druhy situácii je komunikácia, a komunikácia v tomto prípade neznamena len rozprávať sa medzi sebou.

Obaja rozhodcovia sú zodpovedný za správanie hráčov a vedúcich družstiev na lavičke. Môže asistovať jeden druhému s pozorovaním lavičky a zasahovať aby pomohli jeden druhému.

Rozhodcovia musia venovať najmä pozornosť družstvám keď si menia strany.

Rozhodcovia by sa mali uistiť že je zrejmé pre každého na bazéne že idú rozhodovať zápas ako dvojica, čo znamená splniť spolu povinnosti pred zápasom, hovoriť jeden s druhým ako aplikovať pokyny pre systém dvoch rozhodcov, aby prevzali spolu zodpovednosť za ich rozhodnutia a pomohli jeden druhému ako sa len dá. Rozhodcovia by sa mali stretnúť minimálne 30 minút pred začiatkom zápasu.

Obaja rozhodcovia sú zodpovedný za technické chyby. Nie je dôležité ktorý rozhodca urobil chyby, pretože druhý rozhodca mal šancu opraviť ho ak by to bolo nevyhnutné.

Ak jeden z rozhodcov ukazuje zlý signál, ten rozhodca by mal zastaviť hru, vyžiadať si loptu, signalizovať správny signál a povoliť hráčom aby zaujali pozície pred pokračovaním hry. Ak obaja rozhodcovia súčasne udelia voľne hody ale pre opačné družstvá, jeden rozhodca by nemal zmeniť názor alebo vrátiť rozhodnutie iba aby predišiel sporom medzi rozhodcami.

Rozhodcovia musia použiť príslušne pravidlá pre súčasné fauly.

Po zápase, rozhodcovia by mali opustiť ihrisko spolu ako tím.

PRÍLOHA B SIGNÁLY POUŽÍVANÉ ROZHODCAMI

Za účelom komunikácie medzi hráčmi a oficiálnym stolíkom, rozhodcovia signalizujú čísla čiapok hráčov oboma rukami. Signalizovanie čísla čiapky hráča od 11 po 13, rozhodca musí ukázať zovretú päsť jednou rukou a zvyšok čísla prstami na druhej ruke. (Toto umožní taktiež verejnosti lepšie porozumenie situácie)

Ak nesprávne ukazovanie rozhodcom vyústilo do zmeny držania lopty, rozhodca by mal zastaviť hru a vyžiadať loptu. Rozhodca by mal počkať pokiaľ hráči porozumejú novej situácii, zaujmú ich pozície takže žiadne družstvo nie je v nevýhode.

CHYBY V ROZHODOVANÍ

Nakoniec, musíme povedať, nakoľko je to ľudské, každý rozhodca môže spraviť chyby. Väčšina hráčov a väčšina trénerov na medzinárodnej úrovni akceptujú tento fakt taktiež, aj keď radi kritizujú rozhodnutia rozhodcov.

Ale je viac dôležité že rozhodcovia taktiež pripúšťajú a akceptujú tento fakt.

Slovenský zväz vodného póla

Ak rozhodca má dojem alebo pocit spravenia chyby, nemal by nikdy začať nad ňou rozmýšľať pretože môže spraviť ďalšiu.

Je to zodpovednosť rozhodcu iba interpretovať to, čo rozhodca spozoruje najlepšie podľa schopností rozhodcu. (VP 7.1)